

Yerli ve yabancı enerji firmalarının yeni gözdesi Soma... Linyit yatakları iştah kabartıyor

HES projeleri nedeniyle kamuoyunun dikkati Doğu Karadeniz bölgesine çekilmiş durumda. Ancak Manisa'nın Soma ilçesi'ndeki linyit kaynakları da özelleştirme kapsamında. Linyit çıkarmak için teklif veren firmalardan kömür parası alınmayacak. Ayrıca ABD'li bir firma da kömürden gaz üretmeyi planlıyor.

Mert TAŞÇILAR

Zengin kömür yatakları ve termik santrali ile bilinen Manisa'nın Soma ilçesi son dönemde yerli ve yabancı enerji firmalarının gündemine gelmiş durumda. Yerli firmaların linyit yataklarının özelleştirilmesine ilgi duyarken, ABD'li Energy Allied International Firması linyitten gaz üretimi için temaslarını yoğunlaştırdı. Hükümetin bazı bakanları da ilçedeki linyit kaynakları açısından önümüzdeki dönemin hareketli geçeceğinin sinyalini veriyorlar.

Manisa'nın Soma İlçesi, önümüzdeki günlerde yeniden enerji sektöründeki gelişmelerle gündeme gelebilir. Zengin linyit kaynakları üzerinde yeni projeler konuşulmaya başlandı. ABD kökenli Energy Allied International isimli firmanın CEO'su ve Yönetim Kurulu Başkanı Mike Nassar, "İlgilendiğimiz yer Manisa Soma, görüştüğümüz firmalar var. Çalışmalarımız tamamlandığında, yatırım miktarımız birkaç milyar dolar seviyesinde olacak" açıklamasını yaptı. Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, söz konusunu yatırım planlamasını doğruladı.

'Kömürden para almıyoruz'

Diğer yatırım projesini de Enerji Bakanı Taner Yıldız açıkladı. Yıldız, enerji yatırımları ile ilgili yaptığı açıklamada, Soma'da gerçekleştirilen linyit kömürü ihalelerinde 61 firmanın dosya aldığını belirtti. 153 milyon ton yerli kömürün bulunarak, 30 yıl içerisinde değerlendirmeye açılması ile ilgili ihale yaptıklarını dile getiren Yıldız, açıklamasında şunları kaydetti:

"Soma'da konuyla ilgili ihalelerden birini daha gerçekleştirdik. 15 firmanın bizzat teklif verdiği ciddi bir rekabetle beraber 153 milyon ton bulup yerli kömürün 30 yıl içerisinde değerlendirmeye açılmasıyla ilgili ihale yaptık. Yatırımcıların işini kolaylaştırmak adına verdiğimiz kömürden para almıyoruz. Tabi yatırımcımız ciddiye kömür 30 yıllığına onun. Eğer değilse 6 ay sonra o kömür bizim. Diğer yandan yerli kömürden ürettiği elektrikte kilovat saat başına bize ücret ödeyecekler. Ne zaman? Yatırımı yapıp işletmeye geçtik-

ten sonra. Soma'da yapılacak yatırım yaklaşık 750 milyon dolar. Hem Soma'ya hem de ülkemize hayırlı olsun. Kömür çıkarmayla ilgili yapılacak yatırımı bunun dışında tutuyorum. Bu işin istihdam, yatırım tarafı var, kömür kaynaklarımızın değerlendirilmesi var. Yaklaşık her 1-2 ayda bir bu tür ihalelere biz çıkacağız. Özellikle yatırımcılarımızı bu ihalelere bu şekilde davet ediyoruz. Özellikle yerli kömürle yapılacak yatırımlara kolaylık sağlayacağız."

Bakan Yıldız, bu tür yatırımlarda, çevreye uyumlu Türkiye'nin bütün güzelliklerini, sit alanlarını ve tarım alanlarını koruyarak, aynı zamanda enerji kaynaklarını da ön plana çıkarıp yatırım yaptıklarını savundu.

alanda ithalat yaparak cari açığı oluşturulmasına sebebiyet verilen ürünlerin Türkiye'de üretilmesini sağlayacağını savunan Çağlayan, "Bu teknolojiyle bir çok kimyasal ürün birbirine paralel üretilecektir. Ama sadece iki ürün Türkiye'nin her yıl yaklaşık 650-700 milyon dolar açığı verdiği iki ürün olması açısından cari açığı önleme noktasındaki kararlılığımızda önemli bir yatırım teşkil edecektir" görüşünü dile getirdi.

Energy Allied International'in Yönetim Kurulu Başkanı Mike Nassar ise "Eskiden kömürden gaz elde etmek için uygun zaman değildi. Petrol fiyatları ortada. Şimdi kömürden gaz elde etmek için doğru zaman. Ayrıca yatırım-

cının baktığı pek çok şey Türkiye'de mevcut" ifadelerini kullandı. Nassar, Türkiye'nin petrol ve gaz kaynakları bulunmadığına, ancak kömür ve linyit bakımından zengin olduğuna dikkat çekerek, "Bu kaynakları kullanarak, gaza çevirebiliriz. Kömürden elde edilen gaz ise pek çok kimyasal sahada kullanılabilir" dedi. Türkiye'de yürüttükleri projede inceleme ve yatırım çalışmalarını aşamasında olduklarını anlatan Nassar, "İlgilendiğimiz yer Manisa Soma, görüştüğümüz firmalar var. Çalışmalarımız tamamlandığında, yatırım miktarımız birkaç milyar dolar seviyesinde olacak. Büyük bir proje ortaklığımız olacak" dedi.

Kömür'den gaz üretilecek

Soma'da yapılacak bir diğer yatırımda ise ABD'li enerji firması, çıkartılan kömürden gaz üretimi yapmayı planlıyor. Energy Allied International isimli firmanın yapmayı planladığı yatırım için 2 milyar dolarlık bütçe ayırdığı belirtildi. Energy Allied International CEO ve Başkanı Mike Nassar'ı konuk eden Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan, söz konusu yatırımın yapılacağını doğruladı. Çağlayan, firmanın yatırım planlaması hakkında ise "Yatırım yapmayı düşündükleri sektörle ilgili planları zannediyorum, 2 milyar dolar civarında olacaktır" dedi.

Çağlayan, Energy Allied International CEO ve Başkanı Mike Nassar, Wolverine Power Group Limited CEO'su Dennis Werner, Wolverine Power Group Limited Başkanı Tom Hogan ve IC Limited Finans Danışmanı İbrahim Çakır'ı kabul ederek görüştü. Görüşmede konuşan Çağlayan, firmaların Türkiye'de yatırım düşünceleri ile bir toplantı gerçekleştirdiklerini belirtti. Energy Allied International firmalarının Houston merkezli, İskenderiye'den Kahire'ye şubeleri bulunan ve kimyasal ürünler üzerine üretim yapan önemli bir firma olduğunu anlatan Çağlayan, firmanın, Türkiye'de kömürden kimyasal madde üretimine yönelik önemli projeleri olduğunu söyledi.

Bakan Çağlayan, firmanın yatırım planlarına ilişkin, "Yatırım yapmayı düşündükleri sektörle ilgili planları zannediyor, daha evvel konuştuğumuz çerçevede belirli vadede gerçekleştirilmek üzere 2 milyar dolar civarında olacaktır" bilgisini verdi. Firmanın yapacağı bu yatırım ile Türkiye'nin, dışarıdan ciddi

Rezerv 800 milyon ton

- 1913 yılında Soma'da kömürün bulunmasıyla linyit madenciliği başladı.
- 1939 yılında Etibank'a devredilerek işletilen kömür ocakları 1957 yılında Türkiye Kömür İşletmeleri'ne (TKİ) devredildi. Ocaklar, 1978 yılına kadar Garp Linyitleri İşletmesi (GLİ) tarafından işletildi. Daha sonradan 1978 yılında Ege Linyit İşletmeleri (ELİ) kuruldu. Bu tarihten itibaren ocaklar, ELİ tarafından işletiliyor.
- ELİ, Türkiye'de satılabilir kömür ihtiyacının yüzde 22'sini karşılıyor.
- 800 milyon tonluk linyit rezervi bulunan Soma'da yıllık 10 milyon ton kömür üretiliyor.
- 1981 yılında ilk kez enerji üreten Soma Termik Santrali, linyit kömürünü kullanıyor.